

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 1

Gemeente Den Haag, 30 oktober 2024

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Marc Reniers	Voorzitter
Annuska Pronkhorst	Lid
Berdie Olthof	Lid
Franz Ziegler	Lid
Joris Molenaar	Lid

Secretaris:

Sander van der Ven

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 30 oktober 2024

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 De la Reyweg 212 en Heilbronstraat 70

20241030 B/2024-09006

Bouwen (beginselaanvraag): het in- en uitwendig veranderen en vergroten van de basisschool De la Reyweg 212 en de kleuterspeelzaal Heilbronstraat 70.

De beoordeling van dit beginselplan is uitgesteld.

2 De la Reyweg 212 en Heilbronstraat 70

20241030 B/2024-09006

Monument (beginselaanvraag): het in- en uitwendig veranderen en vergroten van de basisschool De la Reyweg 212 en de kleuterspeelzaal Heilbronstraat 70.

De beoordeling van dit beginselplan is uitgesteld.

3 Laan van Meerdervoort 70, 70a,-b,-c,-d,-e,-g,-j,-l en -n

20241030 B/202400692

Bouwen: Het veranderen van het kantoorgebouw Laan van Meerdervoort 70, 70a,-b,-c,-d,-e,-g,-j,-l en -n tot woningen, kantoren, wellness- en sportvoorzieningen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie het ontwerp van het woongebouw beoordeeld als een logische transformatie van het bestaande gebouw. Het ontwerp maakt gebruik van de structuur van het pand en van onderdelen van de architectuur. Met de nieuwe geveldelen kan een passende invulling in de straatwand ontstaan. Een invulling met een eigen karakter, die ook aansluit bij de historische omringende bebouwing.

Een belangrijk ingrediënt is de steen. De huidige steen is bruiner dan de omringende historische bebouwing, de nieuwe bleek oranje-rood. De voorgestelde steen lijkt te bleek, te weinig rood om goed in de gevelwand te passen. Ook de kleur van en het type voeg vragen nog aandacht.

De bekleding van wat eerder de 'nokken' zijn genoemd, is te veel bekleding. Een plaatmateriaal in een kader, zonder de suggestie van volume. De oorspronkelijke nokken zijn geen decoratie, maar een integraal onderdeel van de gevel. Dat zou ook de verwijzing moeten zijn.

In de beide gevels direct aan de straat, de twee 'koppen' van het gebouw, zijn alle hekwerken van glas. Hierdoor missen de gevels verfijning, wat niet past bij het gebouwoontwerp en niet past in de gevelwand. Een combinatie van spijlen met daarachter glas is mogelijk. Ook ziet de commissie mogelijkheden voor een wisseling van spijlen naar glas boven de sprong in beide gevels: bij de linker kop vanaf de vierde verdieping, bij de rechter kop vanaf de derde.

De toepassing van natuursteen in de plint draagt bij aan de inpassing in de gevelwand. Dit natuursteen moet wel als natuursteen gedetailleerd worden. Het moet net als de nokken volume hebben. Bij de aansluiting op de kozijnen lukt dit nog niet. Een overgang met een aluminium profiel is niet materiaaleigen.

De dakterrassen en begroeiing van de randen daaromheen zijn goed ingepast in het gebouwoontwerp. Ook de inrichting van het voorplein is integraal meeontworpen, wat goed is, maar het geheel wat streng maakt. Het voorplein kan meer als een tuin ontworpen worden, zo tegenwicht bieden aan het gebouw en een prettige verbijzondering in dit deel van de Laan van Meerdervoort zijn.

4 Nassaulaan 4

20241030 B/2024-00856

Monument: het veranderen en restaureren van het kantoor met woning Nassaulaan 4 tot logies, het wijzigen van de indeling en het maken van een bijgebouw.

Akkoord

De commissie adviseert positief over de transformatie van het monument naar wonen. Hiermee keert de oorspronkelijke functie van het huis in een nieuwe vorm terug. Aan de buitenzijde zijn de wijzigingen minimaal. Intern blijft de structuur goeddeels behouden en wordt passend gebruik gemaakt van de aanwezige waardevolle afwerkingen. Alle voor de nieuwe functie benodigde toevoegingen blijven los van het monument. Technische aanpassingen als leidingen, kanalen en brandwerende maatregelen zijn inpasbaar. Deze aanpassingen moeten in situ verder uitgewerkt worden. De commissie adviseert daarom nauwe betrokkenheid van de monumentenadviseur bij het vervolg.

Een integraal plan voor de achtertuin – meer dan het nu getekende vlekkenplan – kan een belangrijke meerwaarde voor het monument en het monumentale ensemble zijn. Voor zowel het monument als de nieuwe woonfunctie is een groene inrichting de passende invulling van de tuin. In die tuin en als onderdeel van de groene inrichting kan de parkeervoorziening worden opgelost.

5 Oude Middenweg 12 en 14

20241030 B/202226325

Bouwen: het bouwen van een appartementencomplex van 61 woningen in 8 verdiepingen, ter plaatse van de te slopen woningen Oude Middenweg 12 en 14 met een stallingsgarage, een gemeenschappelijke fietsenberging, techniekruimten en het maken van een in- of uitrit.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Eerder heeft de commissie ingestemd met de hoofdvorm en de architectonische uitgangspunten van dit appartementengebouw. De maat en de architectuur wijken af van de reeks appartementengebouwen tussen Kamilleveld en Klaverveld. Maar de positie ten opzichte van die gebouwen, de architectonische verwijzingen en de landschappelijke inpassing zorgen voor samenhang. Zij maken dit appartementengebouwen de (nieuwe) kop van de reeks.

De architectuur is met een klein aantal details scherp en hoogwaardig uitgewerkt.

Dit geldt ook voor de buitenruimte rondom het gebouw, deels de inkleding van het gebouwde parkeren. De inrichting van de buitenruimte is een nieuwe laag, verwijst naar het eerder gerealiseerde landschap en wordt daar een onderdeel van. Het optimaliseren van het aantal parkeerplaatsen buiten het gebouw zou de landsschappelijk inpassing en samenhang nog beter maken.

6 Scheveningseweg 82

20241030 B/2024-09193

Bouwen: het bouwen van een appartementencomplex met 20 appartementen op de bestaande kelder van het kantoor Scheveningseweg 82.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie ziet een geheel nieuw ontwerp voor een woongebouw op deze prominente positie aan de Scheveningseweg, op de hoek met het Frankenslag. Het bestaande, niet oorspronkelijke kantoorgebouw wordt vervangen door nieuwbouw die verwijst naar de Haagse typologie van het woonhotel.

De hoofdvorm met een kap rondom en een kapaccent op de hoek Scheveningseweg/Frankenslag werkt stedenbouwkundig goed. Deze hoofdvorm is een vanzelfsprekende oplossing voor de hiërarchie van straten, de overgang naar de direct aansluitende bebouwing aan het Frankenslag en de samenhang met het woonhotel aan de overzijde van de straat. Ook de getoonde referenties zijn vanzelfsprekend en bevatten een groot aantal bruikbare elementen voor een goede architectonische inpassing. De uitwerking van het ontwerp blijft echter te ver van de referenties en maakt niet het gebouw dat deze plek vraagt.

In de hoofdopzet verstoren de dakloggia aan de Scheveningseweg en de verticale, trappenhuisachtige geleding aan het Frankenslag de logica. Op detailniveau mist het ontwerp de rijkdom van de referenties en de hoogwaardige architectuur die op deze hoek

en in deze context verwacht mag worden. Details zoals de aansluiting van de balkons op het verticale accent aan de Scheveningseweg, het toegepaste kozijnprofiel, de negge, de zichtbare geveldraggers, de dakranden en het metselwerk maken het gevelbeeld vlak, Op zichzelf en in relatie tot (de kwaliteit van) de omringende bebouwing. Daarnaast ziet de commissie verschillen tussen tekeningen, impressies en de kleur- en materiaalstaat.

De commissie spreekt haar waardering uit voor het landschap dat rondom het gebouw is ontworpen. De gemetselde muur op de overgang van stoep naar tuin, het iets verhoogde maaiveld en de groene inrichting van de tuin zorgen voor een hoogwaardige inpassing. De Scheveningseweg, de hoek met het Frankenslag en de woonhoteltypologie vragen precies deze ontworpen inkleding. De commissie suggereert meer inheemse planten toe te passen en zo de buitenruimte een groene schakel in de omgeving te maken.

7 Scheveningseweg 82

20241030 B/2024-09193

Cultuurhistorie: het bouwen van een appartementencomplex met 20 appartementen op de bestaande kelder van het kantoor Scheveningseweg 82.

Niet akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie ziet een geheel nieuw ontwerp voor een woongebouw op deze prominente positie aan de Scheveningseweg, op de hoek met het Frankenslag. Het bestaande, niet oorspronkelijke kantoorgebouw wordt vervangen door nieuwbouw die verwijst naar de Haagse typologie van het woonhotel.

De hoofdvorm met een kap rondom en een kapaccent op de hoek Scheveningseweg/Frankenslag werkt stedenbouwkundig goed. Deze hoofdvorm is een vanzelfsprekende oplossing voor de hiërarchie van straten, de overgang naar de direct aansluitende bebouwing aan het Frankenslag en de samenhang met het woonhotel aan de overzijde van de straat. Ook de getoonde referenties zijn vanzelfsprekend en bevatten een groot aantal bruikbare elementen voor een goede architectonische inpassing. De uitwerking van het ontwerp blijft echter te ver van de referenties en maakt niet het gebouw dat deze plek vraagt.

In de hoofdopzet verstoren de dakloggia aan de Scheveningseweg en de verticale, trappenhuisachtige geleding aan het Frankenslag de logica. Op detailniveau mist het ontwerp de rijkdom van de referenties en de hoogwaardige architectuur die op deze hoek en in deze context verwacht mag worden.

De commissie spreekt haar waardering uit voor het landschap dat rondom het gebouw is ontworpen. De gemetselde muur op de overgang van stoep naar tuin, het iets verhoogde maaiveld en de groene inrichting van de tuin zorgen voor een hoogwaardige inpassing.

De Scheveningseweg, de hoek met het Frankenslag en de woonhoteltypologie vragen precies deze ontworpen inkleding.

8 Van Stolkpark tussen de Belvédèreweg en Duinweg

20241030 B/2024-04434

Bouwen: het bouwen van een ondergrondse aanbouw met toegangstrap en het publiek toegankelijk maken van een bunker van het marinehoofdkwartier FdS (Widerstandsnest 311) in het Van Stolkpark tussen de Belvédèreweg en Duinweg.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie adviseert positief over het ontwerp van de toegang tot de ondergrondse bunker. De toegang bevindt zich tegen de buitenzijde van de bunker, ingegraven in het landschap met in gesloten toestand een luik als enig zichtbaar onderdeel in het landschap. Wanneer de bunker open is voor bezoekers, is het luik geopend en is een trap zichtbaar.

De commissie onderschrijft deze subtiele oplossing. Een bescheiden toevoeging aan het monumentale ensemble en een kleine ingreep in het park. De keuze voor een modulaire container past mooi bij de sterke standaardisering van de Atlantikwall.

De bunker maakt deel uit van een gemeentelijk beschermd monument. Over de activiteit 'monument' – de invloed van het voorstel op puur het monument – heeft de commissie nog niet geadviseerd.

9 Van Stolkpark tussen de Belvédèreweg en Duinweg

20241030 B/2024-04434

Cultuurhistorie: het bouwen van een ondergrondse aanbouw met toegangstrap en het publiek toegankelijk maken van een bunker van het marinehoofdkwartier FdS (Widerstandsnest 311) in het Van Stolkpark tussen de Belvédèreweg en Duinweg.

Akkoord

Het bouwplan is beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie adviseert positief over het ontwerp van de toegang tot de ondergrondse bunker. De toegang bevindt zich tegen de buitenzijde van de bunker, ingegraven in het landschap met in gesloten toestand een luik als enig zichtbaar onderdeel in dat landschap. Wanneer de bunker open is voor bezoekers is het luik geopend en is een trap zichtbaar.

De commissie onderschrijft deze subtiele oplossing. Een bescheiden toevoeging, aan het monumentale bunkercomplex, aan het park en aan het beschermd stadsgezicht. Een toevoeging die de geschiedenis van het complex, het park en het stadsgezicht illustreert en zo versterkt.

Marc Reniers

Voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag